

Bruksela, 21 marca 2025 r.
(OR. en)

7288/25

COMPET 176
IND 86
POLCOM 58
RECH 112
CLIMA 79
ENER 83
ENV 186
ECOFIN 310
UD 51
EMPL 94
SOC 142

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 20 marca 2025 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2025) 125 final

Dotyczy: KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW
Europejski plan działania w zakresie stali i metali

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2025) 125 final.

Załącznik: COM(2025) 125 final

Bruksela, dnia 19.3.2025 r.
COM(2025) 125 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Europejski plan działania w zakresie stali i metali

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW

Europejski plan działania w zakresie stali i metali

Nie jest przypadkiem, że Unię Europejską zbudowano na stali. Europa ma długą i bogatą historię produkcji stali i metali nieszlachetnych¹. Przewaga Europy pod względem produktów o wysokiej wartości wykonanych ze stali i metali nieszlachetnych i innych produktów wykonanych z tych materiałów stanowi kluczowy atut w odniesieniu do wielu branż przemysłu i produktów niższego szczebla. Sektory te mają zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa gospodarczego i stabilności społecznej UE. Uznając ich strategiczne znaczenie, w Kompasie konkurencyjności wskazano stal i metale jako kluczowy obszar działania².

Wszystkie te sektory stoją przed poważnymi wspólnymi wyzwaniami dotyczącymi ich konkurencyjności, jakimi są: wysokie koszty energii, konkurowanie na arenie międzynarodowej w nierównych warunkach działania, potrzeby inwestycyjne w zakresie dekarbonizacji i obciążenia regulacyjne. W ciągu ostatniego dziesięciolecia udział UE w światowej produkcji stali spadł do 7–8 %, podczas gdy udział w produkcji pierwotnego aluminium wynosi 3,8 %³. Jednocześnie inne kraje, w szczególności Chiny i, w ostatnich latach, Indie oraz szereg innych krajów Azji i Bliskiego Wschodu znacznie zwiększyły swoje moce produkcyjne, często za pomocą subsydiów zakłócających konkurencję. W rezultacie tylko w przypadku stali oszacowano, że globalna nadwyżka mocy produkcyjnych była w 2024 r. ponad cztery i pół razy wyższa niż roczna konsumpcja w UE⁴.

Chociaż produkcja UE nadal jest w stanie pokryć większość popytu wewnętrznego UE na stal (90 %) ⁵ i miedź (83 %) ⁶, sytuacja jest bardziej niepokojąca w przypadku aluminium (46 %) ⁷ i niklu (25 %) ⁸, zwłaszcza biorąc pod uwagę przewidywany wysoki wzrost popytu na aluminium, miedź i nikiel do 2030 r. Ponadto wszystkie te metale mają zasadnicze znaczenie dla obronności. Na przykład czołg podstawowy zawiera 50–60 ton stali wysokiej jakości, system artylerii samobieżnej – do 100 ton, a myśliwiec – trzy tony

(¹) Oprócz żelaza i stali metale nieszlachetne obejmują żelazostopy, ściśle powiązane z łańcuchem wartości stali, a także metale nieżelazne: aluminium, miedź i nikiel. W niniejszym planie działania skoncentrowano się na metalach nieszlachetnych, które produkuje się i sprzedaje w dużych ilościach, a nie na metalach stosowanych w zaawansowanych technologiach ani na metalach szlachetnych, które produkuje się w mniejszych ilościach i które często są surowcami krytycznymi, a zatem podlegają przepisom aktu w sprawie surowców krytycznych.

(²) COM(2025) 30, [10017eb1-4722-4333-add2-e0ed18105a34_en](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/com_memo_25_30)

(³) <https://international-aluminium.org/statistics/primary-aluminium-production/>.

(⁴) Źródło: Komitet Stali OECD: 96. Sesja Komitetu Stali: Oświadczenie przewodniczącego | OECD <https://www.oecd.org/en/about/news/speech-statements/2024/11/96th-session-of-the-steel-committee-statement-by-the-chair.html>.

(⁵) Źródło: Eurofer, 126 mln ton produkcji/138 mln ton realnego zużycia w 2023 r.

(⁶) Źródło: Zestawienie informacji SCRREEN na temat miedzi z 2023 r.

(⁷) Źródło: European Aluminium: 7 % unijnej produkcji podstawowej + 39 % unijnego recyklingu w 2023 r.

(⁸) Źródło: Zestawienie informacji SCRREEN na temat niklu z 2023 r.

aluminium⁹. Zapewnienie stabilnego i odpornego łańcucha dostaw tych materiałów ma kluczowe znaczenie dla wzmocnienia europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego, zapewnienia gotowości i bezpieczeństwa wewnętrznego UE, zaspokojenia potrzeb UE w zakresie obronności oraz przemysłu lotniczo-kosmicznego, a także zapewnienia suwerenności technologicznej.

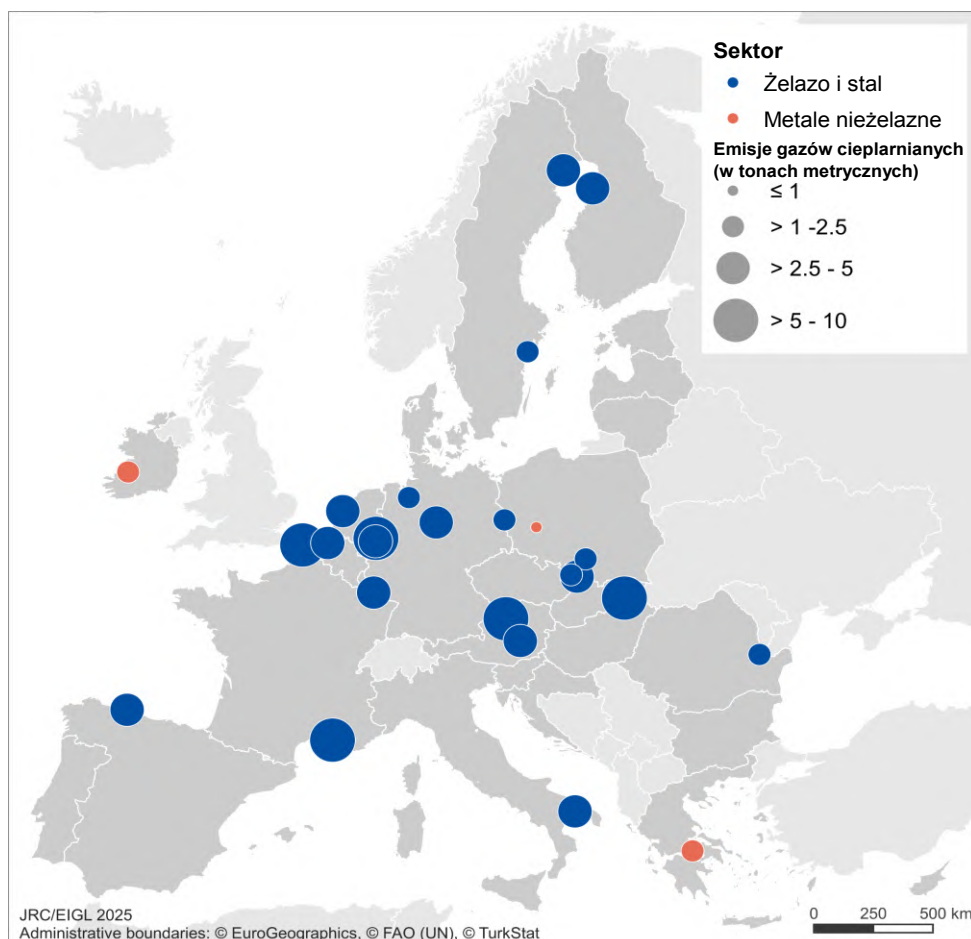
Europejski przemysł metalurgiczny zobowiązał się do inwestowania w technologie dekarbonizacji i usuwania zanieczyszczeń oraz przyczyniania się do realizacji ambitnych celów klimatycznych i środowiskowych UE, przy czym w 2022 r. przemysł metali¹⁰ odpowiadał za 8,1 % całkowitej emisji gazów cieplarnianych w UE¹¹, a także był dużym źródłem zanieczyszczeń powietrza¹². Jednak obecna sytuacja gospodarcza – charakteryzująca się niską stopą zwrotu z kapitału, niedawnym obniżeniem marż ze względu na globalną nadwyżkę mocy produkcyjnych, brakiem gotowości klientów do płacenia większej ceny za czystą energię i niewystarczającymi zachętami wynikającymi z interwencji regulacyjnej – utrudnia unijnemu przemysłowi metalurgicznemu inwestowanie w dekarbonizację. W konsekwencji **handlowe i finansowe uzasadnienie biznesowe nie wystarcza do przyciągnięcia** inwestorów i klientów. Bez zdecydowanych działań i inwestycji nadal istnieje realne ryzyko zamykania zakładów i pogorszenia sytuacji przemysłu, co ma poważne konsekwencje dla kluczowych regionów gospodarczych w całej Europie, a także dla naszych strategicznych sektorów, takich jak przemysł obronny i kosmiczny, zmniejszając potencjał tych sektorów w zakresie zapewniania krytycznych zdolności i sprzętu z elastycznością i szybkością wymaganą w szybko zmieniającym się kontekście geopolitycznym.

(⁹) [Baza publikacji JRC – Raw materials in the European defence industry \[Surowce w europejskim przemyśle obronnym\]](#).

(¹⁰) W tym przypadku termin „metale” obejmuje również ważne zastosowania metali w postaci ich związków nieorganicznych, w tym (na przykład) materiały do baterii, fotowoltaikę i półprzewodniki.

(¹¹) Źródło – Eurostat, w tym górnictwo, produkcja metali nieszlachetnych i przetwórstwo metali.

(¹²) Źródło: Portal Emisji Przemysłowych, 2022 r.

Lokalizacja zakładów produkcji stali i metali nieżelaznych należących do 100 zakładów emitujących najwięcej gazów cieplarnianych w UE. Źródło: JRC, Laboratorium Geografii Energetycznej i Przemysłowej.

Na przykład w grudniu 2024 r. przedsiębiorstwo ThyssenKrupp ogłosiło, że zamierza zwolnić 11 000 pracowników w Niemczech. W listopadzie 2024 r. przedsiębiorstwo ArcelorMittal odroczyło swoje inwestycje w dekarbonizację w całej Europie. Ponadto w czerwcu 2024 r. w Republice Czeskiej przedsiębiorstwo Liberty Ostrava ogłosiło upadłość. Sytuacja w sektorze aluminium jest sygnałem ostrzegającym przed ryzykiem dezindustrializacji, ponieważ sektor ten trwale utracił znaczną część swoich europejskich mocy produkcyjnych. Ponadto od 2021 r. wyłączono ponad 50 % pierwotnych mocy produkcyjnych. Jednocześnie produkcja stali w UE spadła ze 160 mln ton w 2017 r. do 126 mln ton w 2023 r. Obecny wskaźnik wykorzystania mocy produkcyjnych w sektorze stali wynoszący około 65 % jest niemożliwy do utrzymania w perspektywie długoterminowej, ponieważ takie kapitałochłonne gałęzie przemysłu muszą wykorzystywać ponad 85 % mocy produkcyjnych, aby być konkurencyjnymi w warunkach rynkowych.

W Pakcie dla czystego przemysłu¹³ i Planie działania na rzecz przystępnej cenowo energii¹⁴ ogłoszono szereg środków i konieczność opracowania konkretnego planu działania dla sektorów metali. Skoncentrowano się na kluczowych wyzwaniach w zakresie konkurencyjności związanych z obniżeniem kosztów energii, tworzeniem pionierskich rynków produktów niskoemisyjnych, zwiększeniem obiegu zamkniętego, wyrównaniem

⁽¹³⁾ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/clean-industrial-deal_pl

⁽¹⁴⁾ https://energy.ec.europa.eu/strategy/affordable-energy_pl

warunków działania na poziomie międzynarodowym, tworzeniem wysokiej jakości miejsc pracy i zwiększaniem inwestycji. UE będzie nadal polegać na silnych partnerstwach globalnych, aby osiągnąć swoje cele w zakresie czystego przemysłu.

Niniejszy plan działania uzupełnia te szersze inicjatywy i określa kompleksowy program prac w perspektywie krótko- i średnioterminowej. Opiera się on na dialogu w sprawie stali zainicjowanym przez przewodniczącego Komisji 4 marca i na szerokich konsultacjach. W planie odniesiono się do niektórych kluczowych problemów sektorowych, które uniemożliwiają europejskiemu przemysłowi metalurgicznemu prężne funkcjonowanie i dekarbonizację. Określono w nim konkretne środki, które łącznie mogą zapewnić przemysłowi metalurgicznemu natychmiastową pomoc, a jednocześnie wesprzeć go w dążeniu do dekarbonizacji i podejmowaniu decyzji inwestycyjnych. Ścieżka transformacji dla sektorów metali¹⁵, opublikowana wraz z niniejszym planem działania, zapewnia dodatkową analizę kontekstową i oddolną potrzeb i wyzwań stojących przed przemysłem metalurgicznym oraz opinii wyrażonych przez różne zainteresowane strony. W niniejszym planie działania uwzględnione zostaną **obecne partnerstwa UE z państwami trzecimi, zwłaszcza z krajami kandydującymi**, w miarę integracji tych państw z jednolitym rynkiem i ich dążenia do członkostwa w UE. Strategiczne podejście do zwiększenia odporności łańcucha dostaw mogłoby obejmować dokonywanie inwestycji w krajach partnerskich i ponowne zdefiniowanie współpracy przemysłowej w celu stworzenia bardziej zrównoważonego i odpornego ekosystemu produkcji stali.

Podstawę planu działania stanowi sześć głównych filarów: zapewnienie bogatych zasobów **czystej energii** po przystępnej cenie; zapobieganie **ucieczce emisji gazów cieplarnianych**; wspieranie i ochrona europejskiego **potencjału** przemysłowego; propagowanie **funkcjonowania w obiegu zamkniętym** w odniesieniu do metali; ochrona wysokiej jakości **miejsc pracy w przemyśle**; oraz zmniejszanie ryzyka poprzez **rynki pionierskie i wspieranie inwestycji**.

1. ZAPEWNIENIE PRZEMYSŁOWI METALURGICZNEMU DOSTĘPU DO CZYSTEJ I PRZYSTĘPNEJ CENOWO ENERGII

Koszty energii pozostają głównym czynnikiem wpływającym na konkurencyjność przemysłu metalurgicznego. W przypadku metali i stali koszty energii stanowią większą część kosztów produkcji niż ma to miejsce w innych sektorach. Jeszcze przed kryzysem energetycznym udział ten wynosił około 17 % w przypadku sektora stali¹⁶ i 40 % w przypadku aluminium¹⁷. Podczas kryzysu energetycznego w 2022 r. wartości te wzrosły aż do 80 %¹⁸. W 2025 r. ceny energii, pomimo spadku od szczytowego poziomu z 2022 r., pozostają wyższe w porównaniu z poziomami historycznymi i innymi miejscami produkcji na świecie. Ceny energii elektrycznej w UE są 2–3 razy wyższe niż w Stanach

(15) https://single-market-economy.ec.europa.eu/document/download/fe4b7a0b-cfb9-49fd-9d37-139c1e23832d_pl.

(16) <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC121276>.

(17) <https://www.reuters.com/markets/commodities/sky-high-energy-costs-fan-fire-under-aluminium-zinc-prices-2022-08-12/>.

(18) <https://www.reuters.com/markets/commodities/sky-high-energy-costs-fan-fire-under-aluminium-zinc-prices-2022-08-12/>.

Zjednoczonych¹⁹, natomiast ceny gazu ziemnego są prawie pięciokrotnie wyższe²⁰. W przypadku niektórych form produkcji stali i metali najskuteczniejszym sposobem dekarbonizacji będzie bezpośrednia elektryfikacja, podczas gdy w przypadku innych konieczne będą metody oparte na pośredniej elektryfikacji, takie jak wykorzystanie wodoru wytwarzanego w drodze elektrolizy, co zwiększy udział kosztów energii w całkowitych kosztach produkcji w porównaniu z technologiami opartymi na paliwach kopalnych. W związku z tym zapewnienie dostępu do tańszej energii elektrycznej ma kluczowe znaczenie dla wsparcia tej transformacji. Ponadto istotne są również takie technologie, jak wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla oraz wykorzystywanie surowców w obiegu zamkniętym.

Obniżenie cen energii dla sektorów energochłonnych

Aby można było sobie poradzić w tej trudnej sytuacji, energia musi stać się bardziej przystępna cenowo. **Plan działania na rzecz przystępnej cenowo energii** zawiera istotne elementy potrzebne do rozwiązania tego problemu – w szczególności zapowiedziano środki mające na celu zwiększenie efektywności opłat sieciowych, obniżenie podatków energetycznych i opłat za energię, ułatwienie zawierania umów zakupu energii elektrycznej (PPA), przyspieszenie wydawania pozwoleń, rozbudowę i modernizację sieci oraz zachęcanie do zwiększania elastyczności w systemie elektroenergetycznym. Sektory energochłonne znajdują się ponadto wśród głównych beneficjentów programu pilotażowego EBI dotyczącego PPA podpisywanych przez przedsiębiorstwa.

Dalsze rozwiązania **ukierunkowane w szczególności na sektory energochłonne** powinny być współmierne do zasadniczej roli, jaką koszty energii odgrywają w konkurencyjności i dekarbonizacji tych sektorów. Komisja prowadzi konsultacje z państwami członkowskimi w sprawie instrumentu pomocy państwa na rzecz czystej elastyczności opartego na umowach PPA oraz zobowiązania przemysłu do korzystania z czystej energii elektrycznej. Ponadto Komisja zapewni państwom członkowskim wytyczne dotyczące projektowania systemów wsparcia publicznego na rzecz czystej energii w drodze dwukierunkowych kontraktów różnicowych, w tym połączenia ich z umowami PPA, w celu zapewnienia tymczasowej ulgi cenowej dla sektorów energochłonnych, aby umożliwić inwestycje w dekarbonizację w UE. W ramach wsparcia publicznego w sektorze energetycznym należy zwrócić szczególną uwagę na **sektory energochłonne i sektor metali**, zwłaszcza tam, gdzie dostępne są technologie elektryfikacji, a przedsiębiorstwa mogą korzystać z tych długoterminowych ustaleń umownych, aby złagodzić skutki wahań cen energii elektrycznej. Należy przy tym uwzględnić wszystkie potencjalne bariery w stosowaniu umów PPA, w tym potencjalny wpływ na bilanse przedsiębiorstw²¹. Komisja przeanalizuje niedoskonałości rynku lub przepisów uniemożliwiające optymalne wykorzystanie takich umów w sektorach

(¹⁹) Ceny energii elektrycznej są 2–3 razy wyższe niż w Stanach Zjednoczonych: 0,16 EUR za kWh w UE w porównaniu z 0,07 EUR w Stanach Zjednoczonych w pierwszej połowie 2024 r. pomimo spadku w UE (o 0,04 EUR) i utrzymywania się na stałym poziomie w Stanach Zjednoczonych (+0,01 EUR) w porównaniu z pierwszą połową 2023 r. i pomimo malejącego zapotrzebowania na energię. <https://www.bruegel.org/policy-brief/decarbonising-competitiveness-four-ways-reduce-european-energy-prices>.

(²⁰) Plan działania na rzecz przystępnej cenowo energii.

(²¹) Obecnie realizowane są inicjatywy mające na celu rozwiązanie niektórych z tych kwestii: <https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/2024/power-purchase-agreements/>; [umowy zakupu energii elektrycznej, konsultacje zatwierdzające | EFRAG](#).

energochłonnych i w razie potrzeby podejmie działania, aby tym niedoskonałościom zaradzić.

W perspektywie krótkoterminowej **wzywa się również państwa członkowskie do szybkiego wdrożenia i wykorzystania wszystkich mechanizmów elastyczności** przewidzianych w europejskim prawodawstwie energetycznym i zasadach pomocy państwa w celu obniżenia kosztów dla sektorów energochłonnych. W sekcji 4.7.1 Wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu i środowiska oraz cele związane z energią dopuszczono obniżenie poziomu podatków ekologicznych i opłat parafiskalnych dla sektorów, które bez tego obniżenia nie byłyby w stanie prowadzić działalności gospodarczej w sposób zrównoważony, a w sekcji 4.11 dopuszczono obniżenie opłat za energię elektryczną dla odbiorców energochłonnych²². Przemysł stalowy i metalurgiczny zasadniczo spełnia te warunki. Ponadto dyrektywa w sprawie opodatkowania energii umożliwia pod pewnymi warunkami obniżenie opodatkowania energii elektrycznej do zera w przypadku sektorów energochłonnych, co stanowi zachętę dla sektora do dekarbonizacji w drodze elektryfikacji i może przyczynić się do zwiększenia jego konkurencyjności w szerszym zakresie. Zachęca się również państwa członkowskie do pilnego zakończenia negocjacji dotyczących dyrektywy w sprawie opodatkowania energii²³, aby uczynić ramy podatkowe bardziej sprzyjającymi elektryfikacji i ułatwić odejście od wykorzystywania paliw kopalnych.

Ramy pomocy państwa na potrzeby Paktu dla czystego przemysłu, które mają zostać przyjęte w drugim kwartale 2025 r. po okresie konsultacji²⁴, zapewnią dalszą elastyczność i dalsze uproszczenia, aby państwa członkowskie mogły szybciej udzielać wsparcia na rzecz dekarbonizacji przemysłu. Zwraca się przy tym uwagę na fakt, że na tym etapie sygnały rynkowe i regulacyjne, takie jak obecna i prognozowana cena ETS, są często same w sobie niewystarczające do wyeliminowania różnic w kosztach między tradycyjnymi i zdekarbonizowanymi metodami produkcji. Zgodnie z projektem będącym obecnie przedmiotem konsultacji publicznych²⁵ do wsparcia publicznego na rzecz wszystkich technologii dekarbonizacji, w tym środków w zakresie efektywności energetycznej, zastosowanie będą miały uproszczone warunki zgodności. Oczekuje się, że doprowadzi to do redukcji kosztów i zwiększenia konkurencyjności przy jednoczesnym ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych. Oprócz programów opartych na obliczeniach luki w finansowaniu lub przetargach konkurencyjnych będzie można wykorzystywać uproszczone pogramy oparte na zatwierdzonej intensywności pomocy. Chociaż programy te obejmują pułapy pomocy, duże projekty można również zatwierdzać w ramach uproszczonej procedury. Inwestycje w dekarbonizację będą traktowane w sposób neutralny pod względem technologicznym, z naciskiem na redukcję emisji, również wtedy, gdy będzie ona osiągana stopniowo. Oprócz bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego na rzecz dekarbonizacji nowe ramy ułatwią przyspieszoną amortyzację aktywów w zakresie czystych technologii, takich jak elektrolizery lub urządzenia do wychwytywania i składowania dwutlenku węgla.

Wytyczne w sprawie pomocy państwa dotyczące rekompensaty kosztów pośrednich w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) dają państwom

(22) Ma to zastosowanie do sektorów obciążonych ryzykiem przeniesienia działalności poza Unię do miejsc, w których zasady ochrony środowiska nie obowiązują lub są mniej ambitne.

(23) COM(2021) 563 final.

(24) https://competition-policy.ec.europa.eu/public-consultations/2025-cisaf_pl

(25) https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/45b532ce-53fb-4907-975c-79edaa31a166_pl?filename=2025_CISAF_draft_EC_communication.pdf.

członkowskim możliwość zrekompensowania kosztów emisji dwutlenku węgla, które są przenoszone w rachunkach za energię elektryczną, w odniesieniu do niektórych wysokoemisyjnych i związanych z handlem sektorów, w tym przemysłu stali i innych metali. Zachęca się państwa członkowskie do dalszego korzystania z tej możliwości lub do rozważenia jej wykorzystania w stosownych przypadkach na rzecz ich przemysłu (obecnie tylko 14 państw członkowskich korzysta z tej możliwości). W kontekście przeglądów ETS i CBAM w 2026 r. Komisja będzie pracować nad zapewnieniem odpowiednich środków (wytycznych lub środków w innej formie) dotyczących rekompensaty kosztów pośrednich ETS po 2030 r., przy jednoczesnym zapewnieniu spójności z innymi środkami przeciwdziałania ucieczce emisji.

Ponadto rozporządzenie UE w sprawie energii zapewnia ramy opracowywania **taryf sieciowych** w oparciu o zasady odzwierciedlania kosztów, przejrzystości i niedyskryminacji, przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeby bezpieczeństwa i elastyczności sieci. Państwa członkowskie mogą kształtować swoje taryfy sieciowe w sposób przynoszący korzyści sektorom energochłonnym. W tym celu wytyczne dotyczące projektowania taryf sieciowych zapowiedziane w Planie działania na rzecz przystępnej cenowo energii na drugi kwartał 2025 r. będą zawierać dalsze szczegółowe informacje na temat rozwiązań mających na celu zmniejszenie kosztów systemu z korzyścią dla wszystkich użytkowników, w tym dla sektorów energochłonnych.

Przyspieszenie podłączania do sieci oraz upowszechnienie wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego

Ponieważ coraz więcej sektorów jest elektryfikowanych, a wiele projektów rozbudowy sieci opóźnia się, podmioty sektora metali muszą nieraz długo czekać, często kilka lat, na uzyskanie lub rozbudowy podłączenia do sieci. Takie opóźnienia mogą prowadzić do zablokowania całych inwestycji w elektryfikację.

Komisja będzie współpracować z państwami członkowskimi w celu rozwiązania problemów leżących u podstaw długiego czasu oczekiwania na podłączenie do sieci. Komisja wyda wytyczne i zalecenia dla państw członkowskich dotyczące skrócenia czasu oczekiwania na podłączenie do sieci. Obejmie to środki dostępne w obrębie istniejących ram prawnych i pomoże państwom członkowskim usunąć spekulacyjne lub niedojrzałe wnioski z kolejki oraz, w razie potrzeby, odejść od zasady „kto pierwszy, ten lepszy”, w oparciu o obiektywne kryteria, w celu wsparcia inwestycji korzystnych dla przejścia na czystą energię i efektywności systemu energetycznego. Będzie to oparte na istniejących przykładach udanych działań w niektórych państwach członkowskich i będzie odbywać się na podstawie dialogu z organami państw członkowskich. W drugim kwartale 2025 r. Komisja opublikuje również zasady przewodnie określające warunki, na jakich należy dokonywać inwestycji wyprzedzających²⁶ w projekty sieciowe. Elastyczne umowy przyłączeniowe mogą również zapewnić sektorom energochłonnym możliwość uzyskania dostępu do sieci w trakcie realizacji tych inwestycji w sieci. Ponadto Komisja proponuje dodatkowe środki mające na celu ułatwienie i przyspieszenie dostępu do infrastruktury

⁽²⁶⁾ Oznacza to inwestycje, w przypadku których przewiduje się w przyszłości niepewny wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną w wyniku elektryfikacji. Jeżeli chodzi o takie inwestycje, pobieranie pełnych kosztów od obecnych użytkowników może niesprawiedliwie obciążać podmioty wcześniej wdrażające przepisy, spowalniając elektryfikację. W związku z tym w Planie działania na rzecz przystępnej cenowo energii zapowiedziano wytyczne wyjaśniające sposób, w jaki państwa członkowskie mogłyby, w stosownych przypadkach, wykorzystać swój budżet publiczny do obniżenia opłat sieciowych w celu pokrycia dodatkowych kosztów wynikających ze środków mających na celu przyspieszenie dekarbonizacji i integracji rynkowej.

sieciowej na potrzeby projektów z zakresu elektryfikacji realizowanych w sektorach energochłonnych.

Ponieważ bezpośrednia elektryfikacja nie zawsze jest możliwa lub opłacalna, kluczowym czynnikiem umożliwiającym dekarbonizację w przemyśle stalowym i metalurgicznym jest wodór. Na przykład bezpośrednia redukcja z wykorzystaniem wodoru jest najbardziej obiecującą możliwością dekarbonizacji podstawowej produkcji stali, a wodór jest głównym źródłem energii cieplnej zastępującym gaz ziemny również w innych sektorach metali. Aby przeprowadzić transformację, która zapewni konkurencyjność, potrzebne są wystarczająco duże i przystępne cenowo dostawy wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego. W Pakcie dla czystego przemysłu Komisja zapowiedziała również, że w najbliższych tygodniach przyjmie akt delegowany w sprawie **wodoru niskoemisyjnego**, aby zapewnić jasność dostawcom, odbiorcom i inwestorom. W tym akcie delegowanym przedstawione zostaną możliwie najbardziej elastyczne przepisy umożliwiające osiągnięcie pożądaných celów w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do produkcji paliw niskoemisyjnych w sposób neutralny pod względem technologicznym.

Ponadto **trzecie zaproszenie do składania wniosków w ramach Europejskiego Banku Wodoru** zapowiedziane w Pakcie dla czystego przemysłu na trzeci kwartał 2025 r. również będzie wspierać produkcję, a tym samym ułatwiać dostęp różnym odbiorcom przemysłowym, w tym w odniesieniu do stali.

Ponadto Komisja ponownie określi priorytety w ramach mandatu **Europejskiego sojuszu na rzecz czystego wodoru** pod kątem sektorów, w których wodór ma największe znaczenie dla działań na rzecz dekarbonizacji. Komisja Europejska będzie co roku monitorować i aktualizować postępy w realizacji kolejnych projektów z listy sojuszu, aby śledzić zwiększanie skali rynku wodoru i zapewnić odbiorcom przemysłowym i innym podmiotom pewność, której potrzebują do przeprowadzenia planów dekarbonizacji.

Przyspieszenie w obszarze odzysku nadmiaru ciepła i wykorzystania czystej energii

Zwiększenie efektywności energetycznej oraz promowanie elektryfikacji i wykorzystania czystej energii w sektorze stali i metali może przynieść korzyści systemowi energetycznemu UE, a jednocześnie obniżyć koszty dla tego sektora. Stal i metale to sektory przemysłu o największym potencjale odzysku ciepła odpadowego w UE, zwłaszcza w odniesieniu do wysokogatunkowych zasobów ciepła, które można odzyskiwać ze spalin, wysokotemperaturowych cieczy i odpadów. Wysokotemperaturowe pompy ciepła stają się coraz bardziej wszechstronną metodą wykorzystania nadmiaru ciepła technologicznego, zmniejszając tym samym ogólne zapotrzebowanie sektora na energię. Ciepło odpadowe można również odzyskiwać i wykorzystywać w sieciach ciepłowniczych. W ramach strategii ogrzewania i chłodzenia zapowiedzianej w Planie działania na rzecz przystępnej cenowo energii **Komisja opracuje i będzie promować znormalizowane podejście do odzysku ciepła odpadowego**, obejmujące powielanie takich modeli, jak umowy o zakup ciepła, oraz rozpowszechnianie najlepszych praktyk w zakresie zintegrowanego planowania infrastruktury ciepłowniczej.

Działania:
W najbliższych tygodniach Komisja przyjmie akt delegowany w sprawie wodoru niskoemisyjnego .

Do II kwartału 2025 r. Komisja opublikuje wytyczne dotyczące opracowywania taryf sieciowych, które określą m.in. możliwości obniżenia taryf sieciowych dla sektora metali i innych sektorów energochłonnych .
Do II kwartału 2025 r. Komisja opublikuje zasady przewodnie określające warunki udzielania pozwoleń na inwestycje wyprzedzające w projekty sieciowe
Do III kwartału 2025 r. Komisja ogłosi trzecie zaproszenie do składania wniosków w ramach Europejskiego Banku Wodoru , którego celem będzie wspieranie produkcji, a tym samym ułatwienie dostępu odbiorcom przemysłowym, w tym w odniesieniu do stali.
Do IV kwartału 2025 r. Komisja zaproponuje ułatwienie dostępu do sieci na potrzeby realizacji projektów z zakresu elektryfikacji w sektorach energochłonnych.
Do IV kwartału 2025 r. Komisja zapewni państwom członkowskim wytyczne dotyczące projektowania kontraktów różnicowych, w tym połączenia ich z umowami PPA.
W kontekście przeglądów ETS i CBAM w 2026 r. Komisja będzie pracować nad zapewnieniem odpowiednich środków (wytycznych lub środków w innej formie) dotyczących rekompensaty kosztów pośrednich ETS po 2030 r.

2. ZAPOBIEGANIE UCIECZCE EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH

Aby w pełni wykorzystać potencjał w zakresie zapobiegania ucieczce emisji, w **2026 r. wejdą w życie zobowiązania finansowe w ramach mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM), zgodnie ze stopniowym wycofywaniem bezpłatnych uprawnień w ramach EU ETS do 2034 r.** Chociaż mechanizm CBAM ma zastosowanie do towarów przywożonych, nie uwzględnia on ewentualnego ryzyka ucieczki emisji w odniesieniu do metali produkowanych w UE, które są objęte ceną EU ETS i które są wywożone do państw trzecich, co oznacza konkurowanie z producentami mającymi siedzibę w państwach o mniejszych ambicjach w zakresie klimatu. W związku z tym, aby zaradzić tej niekorzystnej sytuacji, Komisja zaproponuje rozwiązanie mające na celu przeciwdziałanie ryzyku ucieczki emisji w odniesieniu do towarów wytwarzanych przez sektory CBAM w UE na potrzeby wywozu.

Po drugie, istnieje ryzyko, że ucieczka emisji w odniesieniu do towarów objętych CBAM może zostać przeniesiona na niższe poziomy łańcucha wartości. Może to nastąpić poprzez obchodzenie przepisów – a mianowicie unikanie obowiązków CBAM poprzez wprowadzenie niewielkich zmian w towarach podstawowych podlegających CBAM – lub jeżeli konsumenci w UE będą chętniej zamawiać towary rynku niższego szczebla od producentów z państw trzecich, w których polityka klimatyczna jest słabsza. Ponadto przedsiębiorstwa, które obecnie produkują lub przetwarzają towary związane z CBAM w UE, mogą przenieść swoją działalność do takich państw. Komisja obecnie analizuje liczbowo te zagrożenia i przedstawi wniosek rozszerzający CBAM na niektóre **produkty rynku niższego szczebla**, aby przeciwdziałać tym zagrożeniom, uwzględniając jednocześnie potrzebę zminimalizowania obciążeń administracyjnych.

Po trzecie, **istnieje ryzyko obchodzenia celów CBAM**, gdy towary produkowane w niskoemisyjnych zakładach produkcyjnych w państwach trzecich są przekierowywane do klientów europejskich, podczas gdy produkcja wysokoemisyjna jest kontynuowana na innych rynkach (tzw. „przesuwanie zasobów”). Podobnie pseudoekologiczny marketing może odbywać się za pomocą praktyk rozliczania emisji dwutlenku węgla, takich jak

energochłonna produkcja metali korzystająca z instrumentów rynkowych, które wydają się niskoemisyjne, przy jednoczesnym dalszym poleganiu na wysokoemisyjnych źródłach energii lub wprowadzających w błąd praktykach rozliczania zawartości złomu²⁷. Aby rozwiązać obie kwestie i zapewnić integralność CBAM, Komisja przedstawi strategię przeciwdziałania obchodzeniu środków. W ramach tej strategii przeprowadzona zostanie staranna ocena tych zagrożeń i zaproponowane zostaną rozwiązania mające na celu ich wyeliminowanie, w tym zmiany legislacyjne.

Z uwagi na pilną potrzebę zapewnienia jasności w tej dziedzinie Komisja przyspieszy prace nad rozszerzeniem i wzmocnieniem CBAM oraz skoncentruje na wstępie kluczowe elementy reformy.

Działania:
Do II kwartału 2025 r. Komisja wyda komunikat zawierający analizę problemu ucieczki emisji w odniesieniu do towarów objętych CBAM wywożonych z UE do państw trzecich i przedstawiający możliwości jego rozwiązania.
Do IV kwartału 2025 r. Komisja przeprowadzi kompleksowy przegląd CBAM, któremu towarzyszyć będzie strategia przeciwdziałania obchodzeniu środków oraz pierwszy wniosek ustawodawczy : <ul style="list-style-type: none">- rozszerzenie zakresu CBAM na niektóre produkty niższego szczebla wymagające intensywnego wykorzystania stali i aluminium oraz- wprowadzenie dodatkowych środków przeciwdziałających obchodzeniu przepisów.

3. WSPIERANIE I OCHRONA EUROPEJSKIEGO POTENCJAŁU PRZEMYSŁOWEGO

Globalna nadwyżka mocy produkcyjnych poważnie zagraża rentowności i konkurencyjności przemysłu europejskiego. UE przyjęła już szereg środków ochrony handlu w sektorach metali, aby uchronić je przed nieuczciwą konkurencją na poziomie międzynarodowym. Obecnie najwięcej środków ochrony handlu stosuje się w sektorze żelaza i stali, a następnie w sektorze metali nieżelaznych i minerałów. Przemysł ten jest jednak nadal zagrożony globalną nadwyżką mocy produkcyjnych oraz globalnymi zakłóceniami ze strony Chin i innych państw, które sztucznie wspierają swój przemysł krajowy lub obchodzą unijne środki ochrony handlu oraz sankcje. UE jest jedynym dużym regionem produkcji stali, w którym odnotowano spadek mocy produkcyjnych.

Ponadto wprowadzenie przez Stany Zjednoczone cel przywozowych na stal i aluminium na poziomie 25 %, które miało miejsce 12 marca 2025 r., nie tylko wpłynie negatywnie na producentów z UE, ograniczając dostęp do rynku Stanów Zjednoczonych, w tym w odniesieniu do metali nieszlachetnych przetwarzanych na inne towary niższego szczebla, ale również zwiększy presję ze strony wywozu uprzednio przeznaczanego do Stanów Zjednoczonych, który może zostać przekierowany do UE.

Instrumenty ochrony handlu i inne środki handlowe

UE dokonała przeglądu istniejącego środka ochronnego dotyczącego stali, aby uwzględnić najnowsze zmiany na rynku i zapewnić skuteczność środka. Komisja przeprowadziła szczegółowe dochodzenie w sprawie obecnego środka ochronnego

(²⁷) W obecnym okresie przejściowym dotyczącym CBAM uwzględnia się emisje pośrednie we wszystkich sektorach CBAM. Na etapie ostatecznym uwzględnia się je wyłącznie w przypadku nawozów i cementu.

dotyczącego stali i przedstawiła państwowi członkowskim propozycje dotyczące jego dostosowania w celu zaradzenia trudnej sytuacji, w jakiej znalazł się unijny sektor stali. Proponowane dostosowania przyniosą znaczne krótkoterminowe korzyści unijnym producentom stali poprzez zapewnienie skuteczności środka, w szczególności w tych kategoriach, w których presja przywozu jest najbardziej dotkliwa. Uwzględniono zwłaszcza znaczny wzrost przywozu w połączeniu ze spadkiem popytu w niektórych kategoriach.

Zgodnie z prawem środek ochronny wygaśnie 30 czerwca 2026 r., jednak nierozsądnie byłoby założyć, że strukturalne globalne nadwyżki mocy produkcyjnych i ich negatywny wpływ związany z handlem na unijny przemysł stalowy, które były przyczyną zastosowania środka ochronnego, znikną 1 lipca 2026 r. Wręcz przeciwnie, negatywne skutki związane z handlem mogą się pogłębić, ponieważ coraz większa liczba państw trzecich wdraża środki mające na celu ograniczenie przywozu na ich rynki, w wyniku czego rynek UE staje się głównym miejscem docelowym globalnej nadwyżki mocy produkcyjnych.

W związku z tą wyjątkową sytuacją konieczne jest zatem wprowadzenie odpowiednich i skutecznych środków ochronnych po 30 czerwca 2026 r., które przyczynią się do zachowania konkurencyjnego i zrównoważonego przemysłu stalowego UE. Dlatego najpóźniej do III kwartału 2025 r. Komisja zaproponuje długoterminowy środek zapewniający wysoce skuteczny poziom ochrony unijnego sektora stali. Komisja będzie pracować nad zapewnieniem, aby nowy środek został wdrożony w czasie odpowiednim pod kątem zastąpienia obecnego środka ochronnego i aby gwarantował skuteczny stopień ochrony przed negatywnymi skutkami globalnej nadwyżki mocy produkcyjnych związanymi z handlem. Uwzględnione mają być przy tym zmiany popytu w UE, a także względy bezpieczeństwa i odporności, przy jednoczesnym zachowaniu pewnego poziomu otwartości na rynku UE. To zrównoważone podejście zapewni ochronę interesów Unii, w tym interesów producentów i użytkowników, a także importerów i konsumentów. UE, zgodnie z jej zobowiązaniami międzynarodowymi, będzie jednocześnie nadal współpracować z państwami trzecimi i partnerami wielostronnymi w celu rozwiązania problemu nadwyżki mocy produkcyjnych na poziomie globalnym²⁸.

Ponadto w grudniu 2024 r. Komisja wszczęła **dochodzenie w sprawie środków ochronnych dotyczące przywozu niektórych pierwiastków stopowych** (tj. sektora o kluczowym znaczeniu dla gospodarki UE, ponieważ stopy są wykorzystywane do poprawy wytrzymałości, trwałości i jakości stali lub aluminium), które zostanie sfinalizowane do 18 listopada 2025 r. Komisja nie zawaha się wdrożyć dodatkowych środków ochronnych, jeżeli w wyniku tego dochodzenia uzna to za konieczne.

Sytuacja pogarsza się również w sektorze aluminium. W ciągu ostatniej dekady producenci unijni utracili znaczny udział w rynku, a ponadto od 2021 r. około 50 % pierwotnych mocy produkcyjnych pozostaje ograniczonych. Ogłoszone niedawno amerykańskie cła na aluminium prawdopodobnie dodatkowo pogorszą sytuację z uwagi na znaczne zagrożenie przesunięciem handlu z wielu kierunków. **Dlatego Komisja rozpoczęła gromadzenie odpowiednich dowodów w celu wykorzystania**

(²⁸) Odbywać się to będzie na przykład w ramach globalnego forum ds. nadwyżki mocy produkcyjnych w przemyśle stalowym – kluczowej platformy skupiającej 28 członków, którzy zobowiązali się do opracowania i wdrożenia wspólnych rozwiązań problemu nadwyżki mocy produkcyjnych oraz do poprawy funkcjonowania rynku w sektorze stali.

instrumentów ochrony handlu, w tym wszczęcia dochodzenia w sprawie środków ochronnych natychmiast po złożeniu należycie uzasadnionego wniosku.

Komisja zaobserwowała wśród producentów eksportujących nasilającą się tendencję do obchodzenia środków ochrony handlu. Takie zachowanie grozi osłabieniem skuteczności unijnych instrumentów ochrony handlu. Oznacza to, że chociaż szczególnie środek antydumpingowy lub antysubsydyjny odpowiednio odnosi się do przywozu bezpośredniego, ten ostatni może zostać zastąpiony przywozem pośrednim, w ramach którego końcowy etap procesu produkcji odbywa się w państwie trzecim niepodlegającym środkom przed wysyłką do UE, co pozwala uniknąć zapłaty ceł. Aby zapewnić skuteczność swoich środków ochrony handlu, w ramach jednego z działań priorytetowych **Komisja oceni, czy powinna dostosować swoją praktykę poprzez wprowadzenie zasady „wytopiony i wylany”**, która umożliwiłaby jej podjęcie działań przeciwko państwu, w którym pierwotnie wytopiono dany metal, niezależnie od miejsca późniejszego przetworzenia i pochodzenia towaru zgodnie z tradycyjnymi niepreferencyjnymi regułami pochodzenia. Zastosowanie tej zasady wyeliminowałoby możliwość zmiany pochodzenia wyrobu metalowego polegającą na przeprowadzeniu minimalnej obróbki i dałoby większą pewność w zakresie śledzenia pochodzenia produktu. Komisja będzie w każdym razie zachowywać czujność, ponieważ nadwyżki mocy produkcyjnych powstałe w warunkach nierynkowych mogą również skłaniać niepowiązanych producentów działających w gospodarkach rynkowych w innych państwach trzecich do wywozu do UE ilości wyprodukowanych z ich rynków krajowych lub innych tradycyjnych rynków pozaeuropejskich.

Aby zaradzić **szybko zachodzącym zmianom na rynkach światowych i chronić przemysł, Komisja wzmocni monitorowanie przepływów handlowych** i będzie aktywnie wszczynać dochodzenia w oparciu o „zagrożenie wystąpieniem szkody”, nie czekając na wystąpienie istotnej szkody. W odniesieniu do metali objętych zakresem niniejszego planu działania innych niż stal i aluminium Komisja przedstawi do III kwartału 2025 r. sprawozdanie na temat ściślejszego monitorowania sytuacji rynkowej w tych sektorach i będzie gotowa zaproponować odpowiednie działania handlowe. Jak zapowiedziano w Pakcie dla czystego przemysłu, Komisja będzie dążyć do zaostrenia istniejących instrumentów ochrony handlu. **W tym kontekście Komisja oceni również, czy obecna zasada niższego cła wymaga zmian.** UE będzie kontynuować i intensyfikować wysiłki w kontekście wielostronnym, aby sprostać globalnym wyzwaniom stojącym przed tymi sektorami. Sytuacja w sektorze miedzi będzie ściśle monitorowana, ponieważ w lutym 2025 r. Stany Zjednoczone, na podstawie ustępu 232 ustawy o ekspansji handlowej z 1962 r., wszczęły dochodzenie w sprawie przywozu miedzi, co mogłoby skutkować kolejnymi środkami taryfowymi i zakłóceniami na rynkach światowych. Choć europejskie państwa członkowskie nie są głównymi dostawcami na rynek amerykański, mogą one odczuwać pośrednie skutki tej sytuacji.

W marcu 2022 r. **UE przyjęła szereg sankcji wobec Rosji w odpowiedzi na jej wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie**, aby osłabić bazę ekonomiczną Rosji, pozbawić ją krytycznych technologii i rynków oraz znacznie ograniczyć możliwość prowadzenia przez nią wojny. Sankcje te obejmują ograniczenia przywozu żelaza i stali, co stanowi jeden z najbardziej rygorystycznych zestawów sankcji sektorowych mających zastosowanie do Rosji. Oprócz obowiązującego już zakazu przywozu przetworzonych towarów aluminiowych z Rosji 16. pakiet sankcji wobec Rosji (przyjęty 24 lutego 2025 r.) obejmuje zakaz przywozu do UE pierwotnego aluminium z Rosji, jak również mechanizm kontyngentów mający zapewnić płynne przejście dla przedsiębiorstw. Komisja zapewni

skuteczne wdrożenie tych sankcji, a w razie potrzeby UE wprowadzi dalsze środki w celu przeciwdziałania ich obchodzeniu.

Ukierunkowany przegląd unijnych przepisów dotyczących chemikaliów (REACH) w czwartym kwartale 2025 r. przyczyni się do uproszczenia zasad dotyczących przemysłu chemicznego z zachowaniem norm w zakresie bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Przegląd ten przyczyni się do zapewnienia stabilnego i przewidywalnego otoczenia regulacyjnego dla metali, które mają być produkowane w UE i wprowadzane na rynek UE.

Działania:
Komisja zaproponowała dostosowanie środka ochronnego dotyczącego stali, który ma wejść w życie 1 kwietnia 2025 r. Środek ten zostanie zastrzony w celu zapewnienia jego skuteczności i uwzględnienia najnowszych zmian na rynku.
Komisja jest gotowa skorzystać z instrumentów ochrony handlu i wszcząć dochodzenie w sprawie środków ochronnych w sektorze aluminium natychmiast po złożeniu należycie uzasadnionego wniosku.
Nie później niż w III kwartale 2025 r. Komisja zaproponuje środek handlowy zastępujący środki ochronne dotyczące stali od 1 lipca 2026 r. , zapewniając wysoce skuteczny poziom ochrony przed negatywnymi skutkami globalnej nadwyżki mocy produkcyjnych związanymi z handlem.
Komisja niezwłocznie przeprowadzi dochodzenie w sprawie środków ochronnych dotyczących żelazostopów , najpóźniej do 18 listopada 2025 r.
Komisja oceni wprowadzenie zasady „ wytopiony i wylany ” w celu określenia kraju, w którym produkt metalowy został pierwotnie wytopiony i wylany.

4. PROPAGOWANIE FUNKCJONOWANIA W OBIEGU ZAMKNIĘTYM W ODNIESIENIU DO METALI

Zwiększenie stopnia funkcjonowania w obiegu zamkniętym jest ważną ścieżką dekarbonizacji przemysłu metalurgicznego. Na przykład w drodze recyklingu można zaoszczędzić do 95 % i 80 % energii potrzebnej odpowiednio do produkcji pierwotnego aluminium i stali. Recykling złomu wytwarzanego w UE umożliwia również zmniejszenie zależności przemysłu UE od importowanych surowców pierwotnych, takich jak boksyt/tlenek glinu/aluminium, które są uznawane za unijne surowce strategiczne i w przypadku których oczekuje się znacznego wzrostu popytu.

Zmniejsza się jednak ilość złomu wykorzystywanego do recyklingu w UE. Wynika to z dwóch czynników: brak popytu ze strony przemysłu UE (zwłaszcza w przypadku stali) oraz wyższe ceny złomu płacone przez producentów stali i aluminium w państwach trzecich, często spowodowane zakłóceniami w handlu, np. subsydiami lub nieuczciwymi warunkami rynkowymi. W rezultacie wywóz złomu żelaznego wzrósł ponad dwukrotnie w ciągu ostatnich kilku lat, osiągając maksymalny poziom 19,43 mln ton w 2021 r. (około 20 % całkowitego złomu wytworzonego w UE). Oczekuje się, że w 2024 r. ilość europejskiego złomu aluminium osiągnie nowy rekordowy poziom, a poziom wywozu złomu aluminium przekroczy 1,3 mln ton.

W ramach przeciwdziałania tej tendencji **pierwszym celem jest pobudzenie popytu poprzez zwiększenie wykorzystania takich zasobów w UE**. Aby udało się to osiągnąć, złom powinien być lepiej sortowany i przetwarzany w celu zapewnienia jego użyteczności w zastosowaniach wysokiej jakości, takich jak przemysł motoryzacyjny. Zmiana ta wymaga inwestycji ze strony podmiotów zajmujących się recyklingiem i odbiorców oraz zachęt zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym²⁹, a także wymogów projektowych dla odpowiednich grup produktów. Aby ułatwić upowszechnienie wykorzystania materiałów z drugiego obiegu w sektorach tradycyjnie uzależnionych od metali pierwotnych, Komisja ustali cele w odniesieniu do stali i aluminium pochodzących z recyklingu w kluczowych sektorach w opłacalny sposób, uwzględniając w swojej analizie różną zdolność do przenoszenia kosztów na klientów oraz globalną konkurencję. Studium wykonalności dotyczące takiego upowszechnienia w sektorze motoryzacyjnym zostanie ukończone do końca 2026 r. w ramach rozporządzenia w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji, które jest obecnie objęte procedurą współdecyzji.

Komisja oceni również potrzebę wprowadzenia wymogów dotyczących **zdolności do recyklingu lub zawartości materiałów z recyklingu** w odniesieniu do dodatkowych grup produktów, a także potrzebę priorytetowego traktowania konstrukcji produktów i funkcji przetwarzania odpadów, które ułatwiają oddzielenie elementów miedzianych od frakcji stali i aluminium. Kwestia ta zostanie rozwiązana za pomocą wymogów zawartych w aktach delegowanych dotyczących odpowiednich grup produktów na podstawie rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów i innych odpowiednich przepisów (rozporządzenie w sprawie wyrobów budowlanych, rozporządzenie w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji, akt w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym).

Zwiększenie udziału produkcji wtórnej metali oznacza zmianę niektórych wzorców w zakresie produkcji i modeli biznesowych. Zgodnie z przepisami antymonopolowymi podmioty w całym łańcuchu wartości powinny ze sobą lepiej współpracować, aby urzeczywistnić ten cel i przewyciężyć uzależnienie od ugruntowanych modeli biznesowych. W związku z tym Komisja zaangażuje wszystkie zainteresowane strony w dyskusję na temat obowiązków w zakresie zdolności do recyklingu i zawartości materiałów z recyklingu oraz innych powiązanych kwestii. Dialog ten umożliwi Komisji wsparcie przygotowania aktu w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym zaplanowanego na czwarty kwartał 2026 r., a także, w stosownych przypadkach, wdrożenia rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dotyczącego zrównoważonych produktów³⁰ i innych odpowiednich ram.

Po drugie, działania na rzecz zwiększenia wewnętrznego popytu na złom mogą być skuteczne tylko wtedy, gdy międzynarodowe warunki działania pozostaną sprawiedliwe. **Konieczne są również działania w zakresie dostaw, aby zapewnić producentom unijnym dostęp do złomu, przy jednoczesnym utrzymaniu uzasadnienia biznesowego dla podmiotów zajmujących się recyklingiem.** Zmienione rozporządzenie w sprawie

(²⁹) Sekcja 4.4 Wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu i środowiska oraz cele związane z energią dopuszcza pomoc państwa na rzecz efektywności wykorzystywania zasobów i promowania gospodarki o obiegu zamkniętym: EUR-Lex – 52022XC0218(03) – PL – EUR-Lex.

(³⁰) Pierwszy program prac w sprawie ekoprojektu dotyczący zrównoważonych produktów ma zostać przyjęty w nadchodzących tygodniach.

przemieszczania odpadów³¹ określa nowe narzędzia zapewniające, aby wywóz odpadów, w tym złomu, nie powodował szkód dla środowiska i zdrowia ludzkiego w państwach trzecich, a Komisja będzie korzystała z takich narzędzi w odniesieniu do odpadów złomowych.

Znaczna liczba państw trzecich nie zezwala na wywóz złomu do UE, co ogranicza dostęp do tego strategicznego surowca wtórnego. Niektóre kraje stosują również nieuczciwe dotacje w celu wsparcia przemysłu recyklingu i produkcji metali. Dlatego Komisja monitoruje sytuację i najpóźniej do III kwartału 2025 r. rozważy zaproponowanie środka handlowego, który w razie potrzeby zapewniłby wystarczającą dostępność złomu w UE; w ramach tego procesu Komisja oceni również zasadność i możliwość wprowadzenia zasady wzajemności, która byłaby zgodna z międzynarodowymi zobowiązaniami UE.

W ramach **jednolitego rynku złom powinien być przedmiotem swobodnego obrotu**, zapewniając możliwość jego recyklingu w najbardziej wydajnych zakładach i wykorzystując korzyści skali. W przypadku niektórych rodzajów złomu występują jednak bariery wynikające z niezharmonizowanych systemów klasyfikacji odpadów. Akt w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym, zapowiedziany na czwarty kwartał 2026 r., przyczyni się do dalszej poprawy funkcjonowania rynków surowców wtórnych i stworzenia jednolitego rynku odpadów. W tym kontekście Komisja zbada również, czy konieczne są dodatkowe środki, takie jak opłaty wywozowe lub cła wywozowe, w celu promowania dostępności w UE złomu wytwarzanego przy wysokich standardach środowiskowych i społecznych i zapobiegania potencjalnej utracie złomu na rzecz państw trzecich o niższych standardach.

Poprawa funkcjonowania jednolitego rynku w sektorze metali wymaga również zwiększenia **roli normalizacji**. Poprzez normalizację można na przykład ułatwić promowanie stali wysokowytrzymałej, ponowne wykorzystanie stali konstrukcyjnej lub waloryzację produktów ubocznych ze stali. Należy również udoskonalić klasy jakości złomu, aby ułatwić odpowiednie dopasowanie podaży surowców wtórnych do popytu w UE.

Działania:
Najpóźniej do III kwartału 2025 r. Komisja rozważy środki handlowe w celu zapewnienia wystarczającej dostępności złomu.
Do IV kwartału 2026 r. Komisja przedstawi studium wykonalności dotyczące obowiązków w zakresie zawartości materiałów z recyklingu w odniesieniu do stali i aluminium na podstawie rozporządzenia w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji .
Do IV kwartału 2026 r. Komisja przygotuje się do wprowadzenia obowiązków w zakresie zawartości materiałów z recyklingu w odniesieniu do aluminium w odpowiednich wyrobach budowlanych oraz wzmocni rynek surowców wtórnych w UE w ramach aktu w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym.

⁽³¹⁾ ROZPORZĄDZENIE 2024/1157, dostępne pod adresem: [Rozporządzenie – UE – 2024/1157 – PL – EUR-Lex](#).

Do IV kwartału 2026 r. Komisja zaproponuje **akt w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym** w celu dalszej poprawy funkcjonowania rynków surowców wtórnych i utworzenia jednolitego rynku odpadów.

Komisja oceni wykonalność wprowadzenia wymogów dotyczących **zdolności do recyklingu lub zawartości materiałów z recyklingu** w odniesieniu do stali, aluminium i miedzi w konkretnych produktach na podstawie rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów.

5. OCHRONA WYSOKIEJ JAKOŚCI MIEJSC PRACY W PRZEMYŚLE

W ramach niniejszego planu działania Komisja Europejska mobilizuje wszystkie swoje narzędzia na potrzeby silnego, dobrze prosperującego i odpornego sektora stali i metali, zapewniając jego długoterminową stabilność i dobrobyt siły roboczej. Ma to na celu wspieranie i ochronę wysokiej jakości miejsc pracy w przemyśle, z godziwą płacą i przejrzystymi i przewidywalnymi warunkami pracy oraz wysokimi standardami bezpieczeństwa i higieny pracy.

Europa szczyci się długą tradycją wytwarzania stali, a producenci stali odgrywają kluczową rolę jako fundament europejskiej produkcji. Utrzymanie wysokiej jakości miejsc pracy wymagających wysokich kwalifikacji i zapewniających godziwe wynagrodzenie, silną ochronę pracy oraz wysokie standardy bezpieczeństwa i higieny pracy ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania konkurencyjności sektora i jego wysokiej wartości społecznej.

Przestrzeganie przepisów UE dotyczących praw pracowniczych, w szczególności w odniesieniu do informacji i konsultacji, ma zasadnicze znaczenie, zwłaszcza że sektor stali przechodzi głęboką zmianę ze względu na transformację ekologiczną i cyfrową. Stałe wspieranie i wzmacnianie **dialogu społecznego** to kluczowy warunek skutecznego zarządzania transformacją, zapewnienia zasadniczej roli związków zawodowych i organizacji pracodawców, wspierania inkluzywnego procesu decyzyjnego oraz zapewnienia sprawiedliwej i zrównoważonej przyszłości zarówno pracownikom, jak i przemysłowi.

Ponadto **aktywna polityka rynku pracy powinna również odgrywać kluczową rolę w zapewnieniu sprawiedliwej transformacji** poprzez wyposażanie pracowników w umiejętności potrzebne w powstających gałęziach przemysłu, ułatwianie zmiany pracy poprzez ukierunkowane usługi przekwalifikowania i pośrednictwa pracy oraz wspieranie przedsiębiorczości, w szczególności w przypadku młodych pracowników, kobiet, starszych pracowników i osób z regionów niedostatecznie reprezentowanych. Komisja ogłosiła niedawno **unię umiejętności**, której celem jest tworzenie umiejętności na potrzeby wysokiej jakości miejsc pracy, podnoszenie i zmiana kwalifikacji siły roboczej w miarę zmiany wymogów w zakresie zatrudnienia oraz przepływ umiejętności w całej UE. W tym kontekście znaczenie będzie miał również pakt na rzecz umiejętności, w szczególności partnerstwo na dużą skalę na rzecz energochłonnych sektorów przemysłu (obejmujące przemysł stalowy i metalurgiczny)³².

Ponadto, aby zapewnić lepsze wsparcie pracownikom dotkniętym transformacją, jak zapowiedziano w Planie działania dla przemysłu motoryzacyjnego, Komisja zaproponuje wiosną 2025 r. **ukierunkowaną zmianę rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji** w celu rozszerzenia możliwości wsparcia dla

⁽³²⁾ https://pact-for-skills.ec.europa.eu/about/industrial-ecosystems-and-partnerships/energy-intensive-industries-large-scale-partnerships_pl.

przedsiębiorstw w procesach restrukturyzacji w ramach ochrony pracowników przed ryzykiem bezrobocia. Co więcej, w celu udzielenia pomocy państwom członkowskim i partnerom sektorowym w jeszcze lepszym wykorzystaniu możliwości oferowanych przez Europejski Fundusz Społeczny Plus, Komisja będzie z nimi aktywnie współpracować, aby zwrócić uwagę na możliwości oferowane przez EFS+ oraz zbliżyć poszczególne podmioty do siebie.

W szerszym ujęciu Komisja Europejska będzie nadal wspierać partnerów społecznych w celu zapewnienia **sprawiedliwej i uczciwej transformacji** sektorów stali i metali, w szczególności w najbardziej dotkniętych regionach, w oparciu o wyciągnięte wnioski i sukces Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Wymaga to kompleksowego, elastycznego i zintegrowanego podejścia do pomocy pracownikom, ich rodzinom i społecznościom w celu zapewnienia, aby żaden pracownik ani region w UE nie został pominięty, co jest niezbędnym warunkiem utrzymania poparcia publicznego dla czystej transformacji.

Europejskie Obserwatorium Sprawiedliwej Transformacji i plan działania na rzecz wysokiej jakości miejsc pracy, zapowiedziane w Pakcie dla czystego przemysłu, będą miały zasadnicze znaczenie dla monitorowania wpływu transformacji na zatrudnienie. Aby zapewnić sprawiedliwy i inkluzywny proces, pracodawcy muszą uwzględniać zasady sprawiedliwej transformacji we wszystkich projektach transformacji przemysłowej, chroniąc prawa pracownicze i zapewniając wysokiej jakości miejsca pracy w przyszłości.

Działania:
Wiosną 2025 r. zostanie zmienione rozporządzenie w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji .
Europejskie Obserwatorium Sprawiedliwej Transformacji będzie monitorować wpływ transformacji na zatrudnienie.

6. OGRANICZANIE RYZYKA ZWIĄZANEGO Z PROJEKTAMI W ZAKRESIE DEKARBONIZACJI POPRZEZ RYNKI PIONERSKIE I WSPARCIE PUBLICZNE

Wiele inwestycji w dekarbonizację w przemyśle metalurgicznym nie jest obecnie opłacalnych ekonomicznie. Wyższe wydatki kapitałowe i operacyjne wynikające z wysokich kosztów technologii i wyższych kosztów nośników energii, takich jak wodór odnawialny i niskoemisyjny, zasadniczo przewyższają oszczędności związane z kosztami emisji dwutlenku węgla uzyskiwane w krótkim okresie. W dającej się przewidzieć przyszłości metale niskoemisyjne pozostaną droższe niż ich konwencjonalnie wytwarzane produkty alternatywne. Aby zminimalizować potrzeby w zakresie wsparcia publicznego, producenci metali muszą otrzymywać premię ekologiczną.

Praca nad rynkami pionierskimi

Rynki pionierskie, zarówno publiczne, jak i prywatne, wytyczą kierunek dla szerszego przyjęcia metali niskoemisyjnych jako normy rynkowej. W tych segmentach rynku, zwłaszcza tam, gdzie zamówienia publiczne, dotacje lub zachęty regulacyjne odgrywają rolę w kształtowaniu rynku, ukierunkowane wymogi lub zachęty stworzyłyby wiarygodny popyt, który może być zaspokajany przez metale niskoemisyjne produkowane w Europie.

Jak zapowiedziano w Pakcie dla czystego przemysłu, w ramach aktu w sprawie przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu Komisja proponuje wprowadzenie kryteriów odporności i zrównoważonego rozwoju w celu wspierania czystych europejskich dostaw dla sektorów energochłonnych. Kryteria te (np. czystość, odporność, obieg zamknięty, cyberbezpieczeństwo) zwiększą popyt na czyste produkty produkowane w UE, w oparciu o doświadczenia związane z aktem w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie w kontekście czystych technologii, promując innowacje oraz unijne normy środowiskowe i społeczne, a także zapewnią równe warunki działania. Mogłoby to rozszerzyć stosowanie kryteriów pozacenowych na budżet UE, krajowe programy wsparcia, a także zamówienia publiczne (a w niektórych okolicznościach prywatne), z korzyścią dla sektorów energochłonnych. Przemysł stalowy i metalurgiczny, a także jego branże niższego szczebla – motoryzacyjna, budowlana i maszynowa – zostaną uwzględnione wśród sektorów zastosowań, a konkurencyjność całych łańcuchów dostaw zostanie również oceniona przy opracowywaniu unijnych i krajowych programów wsparcia.

Aby umożliwić branżom inwestującym w dekarbonizację czerpanie korzyści z „premię ekologicznej”, akt w sprawie przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu pozwoli **opracować dobrowolną etykietę wskazującą na intensywność emisji dwutlenku węgla produktów przemysłowych**, unikając przy tym powielania, wykorzystując prostą metodykę obejmującą dane ETS i w oparciu o metodykę dotyczącą CBAM. Powinno to być podstawą dalszego zaangażowania w międzynarodowe prace nad pomiarem intensywności emisji dwutlenku węgla. Aby jak najszybciej rozpocząć cały proces, Komisja zajmie się najpierw w 2025 r. sektorem stali. Działania te będą oparte na istniejącej sprawozdawczości przemysłu lub, w miarę dostępności, na wspólnej metodyce.

Równocześnie Komisja będzie kontynuować wysiłki związane z opracowaniem **kompleksowych ocen cyklu życia w celu poprawy zrównoważonego charakteru produktów**. Jeśli chodzi o stal, rozporządzenie w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów uzupełni etykietę zawartą w akcie w sprawie przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu poprzez opracowanie wymogów dotyczących produktów o wysokiej zawartości stali i dodanie odpowiednich kryteriów środowiskowych wykraczających poza ślad węglowy. Pozwoliłoby to konsumentom zobaczyć ślad środowiskowy odnośnych produktów.

Zmniejszanie ryzyka związanego z projektami o wysokich kosztach inwestycyjnych

Działanie w odpowiedzi na wszystkie powyższe bariery już teraz przyczyni się do zwiększenia uzasadnienia biznesowego. Konieczne jest jednak zarówno publiczne, jak i prywatne wsparcie inwestycji, aby zapewnić transformację, zwiększyć konkurencyjność i wzmocnić odporność łańcucha wartości. Jest to konieczne, aby zaradzić „efektowi nożyc” związanemu z globalną nadwyżką mocy produkcyjnych, często spowodowaną nieuczciwymi praktykami handlowymi, oraz z wyższymi kosztami energii niż w przypadku większości międzynarodowych konkurentów. W przypadku niektórych surowców, takich jak nikiel, wahania cen spowodowane wpływem konkurentów geopolitycznych stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa inwestycji. Aby temu zapobiec i zapewnić przemysłowi europejskiemu korzyści z surowców krytycznych produkowanych w sposób zrównoważony, będziemy kontynuować wdrażanie odpowiednich przepisów aktu w sprawie surowców krytycznych i ściśle współpracować z partnerskimi państwami trzecimi w celu wdrożenia filaru związanego z ESG w ramach naszych partnerstw strategicznych na rzecz łańcuchów wartości surowców. Będziemy

kontynuować wspólne prace na forach międzynarodowych, takich jak G-7, nad promowaniem norm bezpieczeństwa gospodarczego w odniesieniu do surowców krytycznych, w szczególności niklu.

Wysokie koszty kapitałowe wiążą się często ze znacznie wyższymi kosztami operacyjnymi w przypadku niskoemisyjnych procesów produkcji i czystej energii. Według danych branżowych roczne potrzeby finansowe w zakresie dekarbonizacji przemysłu stalowego szacuje się na 5,2 mld EUR na wydatki kapitałowe i 9 mld EUR na wydatki operacyjne do 2030 r.³³ W przypadku metali nieżelaznych przemysł aluminiowy szacuje roczne potrzeby inwestycyjne na około 1,3 mld EUR do 2050 r. w celu dekarbonizacji sektora, natomiast w przypadku miedzi odpowiada to około 211,5 mln EUR do 2050 r. W obecnej sytuacji większość z tych projektów prawdopodobnie nie będzie wykonalna z ekonomicznego punktu widzenia i wymagałaby finansowania publicznego w celu przewyższenia technologicznych i ekologicznych efektów zewnętrznych.

UE jest już dość aktywna we wspieraniu takich projektów. Od października 2022 r. do lutego 2025 r. Komisja zatwierdziła pomoc państwa w wysokości blisko 9 mld EUR na 10 indywidualnych projektów w zakresie dekarbonizacji stali. Szereg projektów w zakresie dekarbonizacji stali otrzymało również wsparcie za pośrednictwem Funduszu Innowacyjnego UE. Kolejne projekty dofinansowano w oparciu o systemy wsparcia dekarbonizacji otwarte dla wszystkich sektorów energochłonnych. Komisja zatwierdziła szereg takich systemów wsparcia dekarbonizacji przemysłu, w tym w formie kontraktów na transakcje różnicowe dotyczących dwutlenku węgla³⁴ dla kilku państw członkowskich, i przedstawi wytyczne dotyczące sposobu lepszego kształtowania tego rodzaju systemów wsparcia zgodnie z zasadami pomocy państwa. Najnowsze przykłady zatwierdzonych programów, które przyniosą lub mogą przynieść korzyści również przemysłowi stalowemu, to dwa słowackie programy o łącznym budżecie 1,1 mld EUR, włoski program o wartości 550 mln EUR, niemiecki program o wartości 4 mld EUR, francuski program o wartości 3 mld EUR, austriacki program o wartości 2,7 mld EUR oraz czeski program o wartości 2,5 mld EUR. UE sfinansowała ponadto dodatkowe projekty³⁵, w tym projekty mające na celu zwiększenie efektywności wykorzystania surowców i energii.

Aby przyciągnąć więcej finansowania prywatnego, konieczne będzie dodatkowe wsparcie publiczne, od innowacji po zwiększenie skali i wdrożenie, przy jednoczesnym utrzymaniu równych warunków działania na całym jednolitym rynku.

Na etapie innowacji Fundusz Badawczy Węgla i Stali (FBWiS) zapewnia istotne finansowanie dla sektora stali, wspierając przejście na czystą stal i ogólną dekarbonizację przemysłu w tym sektorze. Komisja rozpocznie inicjatywy przewodnie, które uruchomiłyby 150 mln EUR w 2026 r. i 2027 r., a także mogłyby przyczynić się do wzmocnienia europejskiego wymiaru badań nad obronnością w tym sektorze. Ponadto Komisja proponuje ogólną **reformę Funduszu Badawczego Węgla i Stali** w celu uproszczenia i dalszego przyspieszenia inwestycji w badania nad stalą, w tym badania nad zastosowaniami obronnymi.

Ponadto, jak zapowiedziano w Pakcie dla czystego przemysłu, w ramach programu prac na lata 2026–2027 ogłoszone zostanie przewodnie zaproszenie do składania wniosków w

⁽³³⁾ <https://www.eurofer.eu/issues/climate-and-energy/maps-of-key-low-carbon-steel-projects>.

⁽³⁴⁾ W ramach których wsparcie wypłaca się za tonę gazów cieplarnianych, których emisji uniknięto podczas eksploatacji elektrowni niskoemisyjnej, po odliczeniu opłaty emisyjnej.

⁽³⁵⁾ Np. LIFE16 ENV/ES/000242 LIFE-2-ACID, LIFE16 ENV/IT/000231 LIFE 4GreenSteel, LIFE19 CCM/IT/001334 LIFE HEATLEAP.

ramach programu „Horyzont Europa” o łącznej wartości ok. 600 mln EUR w celu wsparcia projektów gotowych do wdrożenia, w tym w przemyśle stalowym i metalurgicznym.

Zaproszenie to będzie uzupełnieniem bieżących działań badawczych finansowanych w ramach programu „Horyzont Europa” w zakresie dekarbonizacji, w tym technologii recyklingu, w celu poprawy obiegu zamkniętego metali w UE.

Europejski Ośrodek Innowacji w dziedzinie Transformacji Przemysłowej i Emisji Przemysłowych (INCITE), utworzony na mocy unijnej dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych, przyspieszy wdrażanie zielonych technologii na potrzeby transformacji przemysłowej. Ustalenia INCITE zostaną opracowane w taki sposób, aby pomóc organom publicznym, sektorowi finansowemu i inwestorom prywatnym w podejmowaniu decyzji dotyczących wsparcia finansowego i inwestycji.

Na etapie zwiększania skali w ramach Paktu dla czystego przemysłu Komisja ogłosiła utworzenie Banku Dekarbonizacji Przemysłu, którego celem będzie przeznaczenie 100 mld EUR na finansowanie w oparciu o dostępne środki z Funduszu Innowacyjnego, dodatkowe dochody pochodzące z części systemu handlu uprawnieniami do emisji oraz przegląd InvestEU. W 2025 r. Komisja rozpocznie aukcję pilotażową o wartości 1 mld EUR na rzecz dekarbonizacji kluczowych procesów przemysłowych w różnych sektorach, w tym w sektorze stali i metali, wspierając dekarbonizację przemysłu i elektryfikację za pomocą istniejących zasobów w ramach Funduszu Innowacyjnego. Zachęca się państwa członkowskie do łączenia wsparcia w ramach Funduszu Innowacyjnego z aukcjami jako usługą.

We wszystkich programach finansowania uwaga zostanie zwrócona na uproszczenie warunków finansowania, aby ograniczyć wysiłki i wiedzę fachową wymagane do ubiegania się o wsparcie publiczne. Pomoże to również małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) w tym sektorze uzyskać dostęp do tych programów finansowania.

Wspieranie konkretnych projektów za pośrednictwem aktu w sprawie surowców krytycznych

Aluminium, miedź i nikiel, a także wiele stalowych pierwiastków stopowych, są jednocześnie surowcami krytycznymi. Korzystają one zatem z przepisów aktu w sprawie surowców krytycznych, którego celem jest uwolnienie potencjału UE w zakresie surowców w całym łańcuchu wartości, od poszukiwania przez wydobycie po przetwarzanie i recykling. W marcu 2025 r. Komisja ogłosi **pierwszą rundę dotyczącą wybranych projektów strategicznych, w tym odnośnie do aluminium, miedzi i niklu, w państwach członkowskich UE i partnerskich państwach trzecich**. Skorzystają one z usprawnionych procedur wydawania pozwoleń, a Komisja będzie współpracować z państwami członkowskimi oraz publicznymi i prywatnymi instytucjami finansowymi w celu zapewnienia dostępu do finansowania dla takich projektów, a także, w stosownych przypadkach, w celu identyfikacji odbiorców.

Ponadto Komisja dąży do zwiększenia stabilności rynków surowców, aby zapobiec nadmiernym wahaniom cen, które mogłyby zagrozić europejskim projektom. Uruchomiona w tym roku **platforma dopasowania i agregacji popytu i podaży** mogłaby również przynieść korzyści sektorom metali nieszlachetnych, zwiększając możliwości rynkowe i zapewniając dodatkową długoterminową pewność transakcji.

Prace nad uproszczeniem przepisów

Sektory stali i metali należą ponadto do najbardziej szczegółowo regulowanych sektorów przemysłu w UE. Obciążenia regulacyjne, z jakimi borykają się przedsiębiorstwa z tych sektorów, wywierają znaczną presję na ich zasoby, co odwraca ich uwagę od głównych celów działalności, zwłaszcza w przypadku MŚP. Rozwiązanie tego problemu jest ważne dla konkurencyjności unijnych sektorów stali i metali. 26 lutego 2025 r. Komisja przyjęła pierwsze dwa nowe wnioski, tzw. pakiety zbiorcze, dotyczące środków upraszczających, które ograniczą biurokrację i uproszą przepisy UE. Dodatkowe środki zostaną przyjęte w tym roku.

Działania:
W IV kwartale 2025 r. Komisja zaproponuje, w ramach aktu w sprawie przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu, wprowadzenie kryteriów odporności i zrównoważonego rozwoju w celu wzmocnienia produkcji czystych produktów wytwarzanych w UE.
W IV kwartale 2025 r. Komisja zaproponuje reformę Funduszu Badawczego Węgla i Stali .
W 2025 r., z myślą o przyszłym Banku Dekarbonizacji Przemysłu, Komisja uruchomi aukcję pilotażową o wartości 1 mld EUR wspierającą dekarbonizację przemysłu i elektryfikację kluczowych procesów przemysłowych w różnych sektorach, wykorzystując połączenie istniejących zasobów w ramach Funduszu Innowacyjnego, co ułatwi również elektryfikację procesów przemysłowych w przemyśle stalowym i metalurgicznym. Zachęca się państwa członkowskie do łączenia wsparcia w ramach Funduszu Innowacyjnego z aukcjami jako usługą.
W latach 2026 i 2027 Komisja ogłosi przewodnie zaproszenia do składania wniosków w ramach Funduszu Badawczego Węgla i Stali .

7. WSPÓLPRACA W ZAKRESIE PRZEPROWADZENIA SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI

Sprostanie wyzwaniom związanym z konkurencyjnością, kwestiami społecznymi i dekarbonizacją w przemyśle metalurgicznym będzie wymagało ścisłej i bardziej intensywnej współpracy wszystkich zainteresowanych stron. Komisja będzie stale **monitorować** sytuację w tym sektorze, jego odporność i bieżące starania na rzecz obniżenia emisyjności oraz możliwości dostosowania polityki, w porozumieniu z sektorem, partnerami społecznymi i współpracownikami.

Wdrożenie ścieżki transformacji dla sektorów metali zapewni stałą przestrzeń dla dialogu między przemysłem, związkami zawodowymi i innymi zainteresowanymi stronami. Mandat grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. sektorów energochłonnych zostanie przedłużony na kolejny okres czteroletni, aby umożliwić to wdrożenie. Zapewni to platformę do monitorowania najnowszych zmian w kwestiach związanych z konkurencyjnością i dekarbonizacją przemysłu metalurgicznego, takich jak koszty energii, zapotrzebowanie na umiejętności i globalna nadwyżka mocy produkcyjnych.

Sektory stali i metali są niezbędne w kontekście europejskiej struktury przemysłowej i dla naszej odporności, bezpieczeństwa gospodarczego, obronności i stabilności społecznej. Komisja wzywa Parlament Europejski, Radę i wszystkie odpowiednie zainteresowane

strony do współpracy przy wdrażaniu tego planu działania, aby zapewnić utrzymanie i zwiększenie zdolności produkcyjnych w Europie oraz zagwarantować stałe i niezawodne dostawy dla kluczowych gałęzi unijnego przemysłu, w tym przemysłu obronnego.